

המביא גם פרק ראשון גיטין

מ.

עין משפט גור מוצה

א [ומי] פ"ג מהל' זכיה ה"ה
טו"ש"ע חו"מ סי' רמ"א
סעי' ז':
ב ב מ"י פ"ו מהלכות
עבדים הלכה ט טו"ש"ע
חו"מ סי' ר"ג סעי' טו וי"ד
סי' רמ"א סעי' ע"ג:
ב ב מ"י פ"ו מהל' גירושין
ל"ב סמג עשין ז
[טו"ש"ע א"ה"ע סי' קמ"א סעי'
ג]:
ב ב ד ה מ"י שם הל' יח
סמג שם טו"ש"ע א"ה"ע
סי' קמ"ב סעי' ו':
ב ב ו מ"י פ"ו מהל' עבדים
ל"ז סמג עשין עו
טו"ש"ע וי"ד סי' רמ"א סעי'
מה וסעי' נ"א:
ב ב ז מ"י שם הל' טו"ש"ע
שם סעי' מו:
ב ב ח מ"י שם הל' ה'
[ופ"י] מהל' מלוה
ה"א [טו"ש"ע שם סעיף מו
[ומ"י סי' ט"א סעי' א']:

פסקי ר"ד

אמר רב יוסף בר מנימי אמר
רב נחמן ש"מ שכתב כל
נכסיו לעבדו ועמד חזר
בנכסיו ואינו חוזר בעבד
חזר בנכסיו מתנת ש"מ
[הוא] וק"ל שש"מ כל זמן
שלא מת חזר בחמתו ואינו
חוזר בעבד שהרי יצא עליו
ש"מ בן חורין ואסור עוד
להשתעבד בו. ופ"י דברא
שבעבד דבריו קיימין
ובנכסיו אין דבריו קיימין
וחזר בהן: **מתני'** המביא גט
מא"י אינו צריך שיאמר בפני
נכתב ובעדים נחתם אם יש
עליו עבדים ותיקיים
בחותמו. פי' המורה שהבעל
מערער שהוא מוויף התיקיים
בחותמו פי' אם יעידו העדים
על התימת ידיו או עדים
אחרים יכירו החתמה כשר.
ואם אין עליו עוררים מסתמא
כשר דהא בקיאות לשמה
ועדים מוויף תמיד לקימו
כדאמרין בתי דינים קבועי.
והגאון פי' המביא גט מא"י
וכו' כיון דבא"י שכיחי
שיירתא מפני שבתי דינים
קביעי' שם בשני ובחמישי
כתקון עורא אינו צריך
שיאמר השליח כלום אלא
יתנו ונשאת בו ולא היישנן
לפרעוהי הבעל שאם יבא
יערער שכיחי שיירתא אבל
במדינת הים דלא שכיחי
שיירתא אל יתנוהו לאשה עד
שיאמר בפני נכתב ובפני
נחתם או עד שתיקיים
בחותמו דחיישנן שמא יבא
הבעל ויערער ואין עדים
מזינין לקימו ומצא גט
בטל ובניה ממוזים. אם יש
עליו עוררים. ערער כמה
אילמא חד הוא א"י ויתנן
דברי הכל אין [ועיורן] פחות
משנים פי' שאין משגיחין
דבר המערער א' אלא ערער
חרי זהו ויתנו מימי חזית
דסמכת איתו סמוך אחי פי'
שאם יבואו שנים יקיימו
מוויף הוא ולא כתבו הבעל
גם אם יבואו שנים ויקיימוהו
מה מועיל תרי ותרי ניהו
אלא בעל פי' שאם יבא בעל
הבעל לא יבא אל תכתבו
ומוויף הוא צריך להתקיים
בחותמו ליערער דבעל
דתי' משגיחין וי"ל דוקא
בחותמו אבל שליח כיון
שיצא הגט מידו שוב אינו
נאמן דדוקא אי אמר מקמי
לתי שוב אינו יכול הבעל
לערער כדאמרן אי עברת
מהנית אבל כיון שיצא
השליחות מידו שוב אינו
נאמן ואצ"פ שיש לרדקק
ממאי דאמרין לקמן ולא
שפירק לומר עד שנתחרש
טעמא דנתחרש הא לא
נתחרש אצ"פ שלא אמר

לעולם הוא בן חורין. פי' צקונטרס מדקאמר ר' שמעון
לעולם משמע ל"ש היכל דקנה שאר נכסים כגון
שפירש השו"ר ו"ל"ש היכל דלא קנה כגון שלא הזכיר קרקע ששייר
דכתב ליה חוץ מצית כור קרקע דהשתא לא קנה שום קרקע
דכלל חד וחד איכא למימר דהיינו
הוא ששייר ופס"ה הוא בן חורין
אלמלא פלגינן דיבורא דהא כל נכסי
קא"ל ולא קנה אלא את עצמו וקא"ל
אצ"ג דלא הזכיר שם קרקע ב' מ"מ
קנה כל קרקע דלית ליה אלא שד
העבד על התחמונה^א ויקח האדון
לעצמו צית כור מעדיית שצנכסים
דמתנן פירק צית כור (צ"ב דף ק"ו):
חזי שדה חזי מוכר לך יניח לו חזי
שדה ומפרש התם לוקח וטל כחוש
יד צעל השטר על התחמונה ואר"י
ללעולם דר' שמעון צל להסיף אפילו
אין לו אלא אותה העיר או אותה
שדה דקמתי סיפא צמספתא דצבא
צתרא וצפ"ק דפאה ר' שמעון
אומר ללעולם הוא בן חורין עד
שיאמר כל נכסי ומנויים לפלוני עבדי
חוץ ממאחד מריבוא שצבן אמר חוץ
מעיר פלוני חוץ משדה פלוני אפי'
אין שם אלא אותה העיר או אותה
שדה זכה עבד צנכסים וקנה עצמו
בן חורין^ב ואין מתקיים דבור כל
נכסי אלא צעבד לצדו וה"א
כשאמר חוץ מצטל דצורו מה שאמר
כל נכסי קמ"ל דאפ"ה יאל לחירות
דפלגינן דיבורא: **הל"ב** ב"מ.
ולר"מ ס"ד דסבר דלא פלגינן דיבורא
דמדקאמר ר' שמעון ללעולם משמע
אפילו צתמו ענין לרדקק לא יאל
לחירות דלא פלגינן דיבורא כשאין
לו אלא אותה העיר אפ"ה יאל
לחירות^א ומסיק דטעמא דר"מ לאו
משום דלא פלגינן דיבורא אלא משום
דלאו כרות גיטא הוא פירוש דאין
זה כריתות כיון שיש שיר דדיבור
שהוא משתחרר זו דלמר כל נכסי
ואינו מתקיים כולו אצל נכסי
שהצא גיטו וכתוב זו כל נכסי
קניין לך פלגינן דיבורא שפיר
דכרות גיטא הוא ורש"י פירש דלאו

כרות גיטא הוא משום דאיכא למימר מדשייר צנכסים שיר נמי צעבד
ולפי זה צאין לו אלא אותה העיר דלא שייך למימר מדנחת לשיורא
שיר נמי עבד מודה ר"מ דילא לחירות דפלגינן דיבורא ואין משמע
כן צמספתא דפירש' ולשון אפי' אינו מיוצג דאפילו אין לו אלא
אותה העיר משמע דש"ש יז שוה אלא צנכסים דלא לחירות ואדכרה
ר"מ לא פליג אלא צנכסים: **שפתיים** ישק משיב
דברים נבוחים. כשאדם אומר דברים נכוחים אותם סבציומיו
משיקין שפומתיים זו לזו ששותקין ואין יודעים מה להשיב:
ואיבן חזר בעבד. ואל"ת ואלמלא יאל בן חורין יי' ומוותר צבת
חורין^א ה"א מהנת שכיב מרע הוא ולא קנה אלא לאחר מיתה
ואין גט לאחר מיתה^ב וי"ל דכתב ליה מהיום^ג אי נמי אפילו סתמא
ואין גט לאחר מיתה^ד וי"ל דסתמא דעתה של שכיב מרע דלאו כרו
לומר שאינו חוזר צעבד מאחר שהתנה צפירוש: **התם** משום דלאו ברות גיטא הוא. ואל"ת דצפ' מי שמת (צ"ב דף ק"ג).^ה [צעי למימר]
עבדא כמקרקעי דמי ופריך עליה מהך דשייר קרקע כל שהוא לא יאל בן חורין וקאמר עלה רב דימי עשו מטלטלין שיר אכל עבד וא"ל
רבא לרב נחמן מיט' וא"ל משום דעבדא כמטלטלי דמי ומטלטלי הו שיר אכל עבד ומשני רב אשי אמן משום דלאו כרות גיטא הוא
מתנין לה משמע דרב נחמן דפי' טעמא משום דעבדא כמטלטלי דמי לית ליה טעמא דלאו כרות גיטא הוא ואל"ת דהתם ה"פ אמן משום
דלאו כרות גיטא הוא מתנין שקך השיב ר"י לרבא ולא גיטא עבדא כמטלטלי הוא שלא השיב רב צב נחמן מעולם והשתא רב אשי
דמת' לטעמא דפירש הכא טעמא דר"י הו משום דלאו כרות גיטא הוא כמו שפירש שם: **האמר** ר"י ד"ה בו. אר"י שיעקר
מילתא דר"י איתמר בפ"צ דכמות (דף כ"ג): בני פלוגתא דמטלטלי לכהונה ע"פ ע"ג ואל"ת דהתם נמי מיימי ליה כלישנא דמיימי לה הכא:

לעולם הוא בן חורין עד שיאמר אכל נכסי
נתונין לפלוני עבדי חוץ מאחד מריבוא
שבהן והאמר רב יוסף בר מנימי אמר רב
נחמן אצ"פ שקילם רבי יוסי את רבי
שמעון הלכה כר' מאיר דתניא^א כשנאמרו
דברים לפני ר' יוסי קרא עליו המקרא הוה
שפתיים ישק משיב דברים נבוחים ומי אמר
רב נחמן הכי והאמר רב יוסף בר מנימי
אמר רב נחמן שכיב מרע שכתב כל נכסיו
לעבדו ועמד חזר בנכסים ואינו חוזר בעבד
חזר בנכסים מתנת שכיב מרע הוא ואינו
חוזר בעבד שהרי יצא עליו שם בן חורין
אלא אמר רב אשי התם היינו טעמא משום
דלאו כרות גיטא הוא: אם יש עליו עוררין
יתקיים בחותמו: ערער כמה אילימא
ערער^א חד והאמר ר' יוחנן דברי הכל אין
ערער פחות משנים ואלא ערער תרי תרי ותרי
יניהו מאי הוית דסמכת אהני סמוך אהני
יאלא ערער דבעל: **מתני'** א"המביא גם
ממדינת הים ואינו יכול לומר בפ"ג ובפ"ג
אם יש עליו עדים יתקיים בחותמו אחד
גיטי נשים ואחד שחרורי עבדים שוו למולך
ולמביא וזו^א אחת מן הדרכים ששוו גיטי נשים
לשחרורי עבדים: **גמ'** מאי אינו יכול
לומר אילימא חרש חרש בר איתוי גיטא
הוא והתנן^ב הכל כשרין להביא את הגט
חוץ מחרש שומה וקמן^ג אמר רב יוסף הכא
במאי עסקינן כגון שנתנו לה כשהוא פיקח
ולא הספיק לומר בפני נכתב ובפני נחתם עד
שנתחרש: אחד גיטי נשים ואחד שחרורי
עבדים: תנו רבנן בשלשה דרכים שוו גיטי
נשים לשחרורי עבדים ישוו למולך ולמביא
^ד ויכל גם שיש עליו עד כותי פסול חוץ
מגיטי נשים ושחרורי עבדים^ה ויכל השמרות
העולים

מילתיה דרבא צעבד שהצא
גיטו כרות גיטא הוא ונהי דנכסים לא קנה דצעי קיום אכל
עצמו קנה דפלגינן דיבורא: יי' אם יש עליו עוררין. לפוסלו:
יקיים צחומיו. או העדים עצמן יעידו שחתמוהו או עדים אחרים
יכירוהו ושוב אין זו פסול דבני ארץ ישראל והאי בקיאות לשמה:
דרכי יוחנן. אין איתפרש היכא: **דבעל** הבעל ערער עליו
לפוסלו: **מתני'** ואינו יכול. מפרש צגמרא: שוו למולך
ולמביא. לומר בפני נכתב: **גמ'** חוץ מחרש שומה וקמן.
שאין צבסה דעת ואין שליחותן שלימות לגרש: כל גט. כלומר
כל שטר: חוץ מגיטי נשים. לקמן צפירקין^א מפרש טעמא:

דכיון דעתה שכיב מרע לשחררו דעתו שיקנה צעבה שרואיה לשחרר
אם יעמוד^א אמאי אינו חוזר צעבד וי"ל דהכל תקנת חכמים היא גם מה שחזר צנכסים גם מה שאינו חוזר צעבד דמסתמא דעתו כמו
שיאמרו לו חכמים^ב ומיהו אם כתב צבדיה מהיום אם ימות^ג [ומהיום אם לא ימות] אין נראה שיעיל לענין זה יאל עליו שם בן חורין
לומר שאינו חוזר צעבד מאחר שהתנה צפירוש: **התם** משום דלאו ברות גיטא הוא. ואל"ת דצפ' מי שמת (צ"ב דף ק"ג).^ד [צעי למימר]
עבדא כמקרקעי דמי ופריך עליה מהך דשייר קרקע כל שהוא לא יאל בן חורין וקאמר עלה רב דימי עשו מטלטלין שיר אכל עבד וא"ל
רבא לרב נחמן מיט' וא"ל משום דעבדא כמטלטלי דמי ומטלטלי הו שיר אכל עבד ומשני רב אשי אמן משום דלאו כרות גיטא הוא
מתנין לה משמע דרב נחמן דפי' טעמא משום דעבדא כמטלטלי דמי לית ליה טעמא דלאו כרות גיטא הוא ואל"ת דהתם ה"פ אמן משום
דלאו כרות גיטא הוא מתנין שקך השיב ר"י לרבא ולא גיטא עבדא כמטלטלי הוא שלא השיב רב צב נחמן מעולם והשתא רב אשי
דמת' לטעמא דפירש הכא טעמא דר"י הו משום דלאו כרות גיטא הוא כמו שפירש שם: **האמר** ר"י ד"ה בו. אר"י שיעקר
מילתא דר"י איתמר בפ"צ דכמות (דף כ"ג): בני פלוגתא דמטלטלי לכהונה ע"פ ע"ג ואל"ת דהתם נמי מיימי ליה כלישנא דמיימי לה הכא:

שפוסלין החתימה ולוקמה צחוקת אשת איש: **אלא** ערער דבעל. וה"ה ערער דלקוחות צבאה אשה לטרופ
מהן כדאמרין צירושלמי: **שון** צמולך ולמביא. ואל"ת צשלמא צבאה הו משום עיגונא אכל צעבד^א מה עיגון יש דלי
משום^ב דלסקור צבת חורין^ג וצשפחה^ד לא ליתציה האי שליח לעבד גט זה שהצא ממד"ה ולא יאסר צשפחה וי"ל דחשוב עיגון הא דלסקור צבת
חורין ומה שאינו מתחייב צממות: **ששון** גיטי נשים לשחרורי עבדים. איפכא הוה ליה למימר ששו שחרורי עבדים לגיטי נשים
דעיקר דין מולך ומביא הו צבאה^א אלא אבז דעד השתא איירי צגיטין נקטיה צירש^ב:

לעולם הוא בן חורין. דמאי דגלי גלי ומאי דלא גלי לא גלי: עד
שיאמר. סתם חוץ מדבר מועט ולא יפרש מה הוא משיר דהתם
אמרין דאחד מריבוא דקאמר היינו עבד ואיהו לא חשיב ליה אלא
כאחד מריבוא צנכסים אצ"ג דשי טפי. ומדקאמר ר"ש לעולם הוא
בן חורין אשמעינן לא שנה היכא
דקנה שאר נכסים עמו כגון שפירש
השיר ששייר חוץ מקרקע פלוני
דהשתא קנה עצמו ושאר נכסים חוץ
מן השיר ולא שנה היכא דלא קנה
שאר נכסים כגון שלא הזכיר שם
הקרקע ששייר דכתב ליה חוץ מצית
כור קרקע דהשתא לא קנה שום
קרקע דכלל חד וחד איכא למימר
היינו ההוא דשייר אפ"ה הוא בן
חורין דהוא לאו קרקע הוא ולא
שייריה אלמלא פלגינן דיבורא דהא
כל נכסי קאמר ליה אלא קנה אלא
את עצמו. ואלו נמי דקאמרת עצמו
קנה נכסים לא קנה כר' שמעון
צבירא לך: **והאמר רב נחמן הלכה**
כר' מאיר. דלא יאל לחירות:
שקילם ר' יוסי כדמפרש ואיל:
שפתיים ישק. ראו הוא לנשק:
ומי אמר רב נחמן הכי. דלא פלגינן
דיבורא: **שיב מרע.** חזר בכל
מתנותיו צבצב צתרא (דף קמ"ו):
שהרי יאל עליו שם חירות. ואסור
להשתעבד זו. אלמלא פלגינן דיבורא:
הסס. דלמר ר"י הלכה כר"מ
טעמא לאו משום דלא פלגינן דיבורא
הוא דהא כי נמי הזכיר שם שיר
קרקע פלוני דליכא פלוגתא דדיבורא
קאמר ר"מ דלא יאל לחירות אלא
טעמא משום דלאו כרות גיטא הוא
דגבי אשה כתיב ספר כריתות
(דברים כד) ושחרורי עבדים גמרי
המהמה ואלו (לעיל ד').
וזו אמרן הרבנים.
שמהי גט או שחרור ממדינת
הים לך שיאמר צפני
נכתב ופני נחתם (קדוש)
ג. חוץ מחרש שומה
וקמן. דלא בני דעה ניחא
ואין יעילן לעשות שליח
לגרשה כדאמרין קדושין
(מג). דאין קנה נעשה שליח.
והוא הדין לכת' (לעיל ד').
ובל גט שיש עליו עד
כותי פסול. דמשיי אעדות
שקל (קמ"ו א').

אין יכול לחזור שקדשו ההס וגבי
כרות גיטא הוא ונהי דנכסים לא קנה דצעי קיום אכל
עצמו קנה דפלגינן דיבורא: יי' אם יש עליו עוררין. לפוסלו:
יקיים צחומיו. או העדים עצמן יעידו שחתמוהו או עדים אחרים
יכירוהו ושוב אין זו פסול דבני ארץ ישראל והאי בקיאות לשמה:
דרכי יוחנן. אין איתפרש היכא: **דבעל** הבעל ערער עליו
לפוסלו: **מתני'** ואינו יכול. מפרש צגמרא: שוו למולך
ולמביא. לומר בפני נכתב: **גמ'** חוץ מחרש שומה וקמן.
שאין צבסה דעת ואין שליחותן שלימות לגרש: כל גט. כלומר
כל שטר: חוץ מגיטי נשים. לקמן צפירקין^א מפרש טעמא:

דכיון דעתה שכיב מרע לשחררו דעתו שיקנה צעבה שרואיה לשחרר
אם יעמוד^א אמאי אינו חוזר צעבד וי"ל דהכל תקנת חכמים היא גם מה שחזר צנכסים גם מה שאינו חוזר צעבד דמסתמא דעתו כמו
שיאמרו לו חכמים^ב ומיהו אם כתב צבדיה מהיום אם ימות^ג [ומהיום אם לא ימות] אין נראה שיעיל לענין זה יאל עליו שם בן חורין
לומר שאינו חוזר צעבד מאחר שהתנה צפירוש: **התם** משום דלאו ברות גיטא הוא. ואל"ת דצפ' מי שמת (צ"ב דף ק"ג).^ד [צעי למימר]
עבדא כמקרקעי דמי ופריך עליה מהך דשייר קרקע כל שהוא לא יאל בן חורין וקאמר עלה רב דימי עשו מטלטלין שיר אכל עבד וא"ל
רבא לרב נחמן מיט' וא"ל משום דעבדא כמטלטלי דמי ומטלטלי הו שיר אכל עבד ומשני רב אשי אמן משום דלאו כרות גיטא הוא
מתנין לה משמע דרב נחמן דפי' טעמא משום דעבדא כמטלטלי דמי לית ליה טעמא דלאו כרות גיטא הוא ואל"ת דהתם ה"פ אמן משום
דלאו כרות גיטא הוא מתנין שקך השיב ר"י לרבא ולא גיטא עבדא כמטלטלי הוא שלא השיב רב צב נחמן מעולם והשתא רב אשי
דמת' לטעמא דפירש הכא טעמא דר"י הו משום דלאו כרות גיטא הוא כמו שפירש שם: **האמר** ר"י ד"ה בו. אר"י שיעקר
מילתא דר"י איתמר בפ"צ דכמות (דף כ"ג): בני פלוגתא דמטלטלי לכהונה ע"פ ע"ג ואל"ת דהתם נמי מיימי ליה כלישנא דמיימי לה הכא:

בשעת נתינת עדיין הוא יכול לומר וגם ממאי דאמרן כיצד יעשה יטלנו ממנו ויחזר ויתן אלמא אצ"פ שיצא השליחות מידו
נאמן התם היכא דלא בעל ומערער אבל הכא דקא אתי בעל ומערער אי אמר מקמי הכי נאמן ואי לא לא. המביא גט
ממדינת הים וכו' מאי אינו יכול אילמא חרש שאינו לא שומע ולא מדבר והרש בר איתוי גיטא הוא והתנן הכל כשרים להביא
את הגט חוץ מחרש שומה וקמן פי' מפני שאין בהן דעת ואין שליחותן שליחות: אמר רב יוסף הכי במאי עסקינן כגון שנתנו
לו כשהוא פקח ולא הספיק לומר בפני נכתב ובפני נחתם עד שנתחרש. והאידיא שותה א"י למדינת הים ולא כשכתיב בה
שיירתא שאין שם עולי גולים ולא בתי דינים קבועין ואין עדים מצויין לקימו הילכך צריך השליח לומר בפני נכתב ובפני
נחתם כדי שיקיימוהו ולא יוכל עוד הבעל לערער ואם לא אמר אין האשה מותרת להנשא עד שיתקיים הגט בחותמו: **מתני'**

פי' לענין זה שרין גיטי נשים ושחרורי עבדים. פי' השטרות העולים בטרבאות של עובדי צנכסים אצ"פ שחתמיהן ועובדי צנכסים כשרים חוץ מגיטי נשים ושחרורי עבדים רבי שמעון
אומר כלן כשרים לא והחזרו אלא [בזמן] שנעשו בהרדית פי' כל השטרות שנעשו ע"י ב"ד אומות העולם אצ"פ שחתמיהן החתום כשרים דרינא דמלכותא דינא אצ"פ שנתון המקבל שאל חוץ מגיטי נשים דלאו בני כריתות ניהו הואיל
ולא שייכי בחרות גיטין וקדושין אבל על הרדינים צנכסו בני נח וכן שחרורי עבדים דלכל פסולא כשרים שוי שחרור עבד רבא לגט איהו דגמרי' לא לה משהא:

אחד גיטי נשים ואחד שחרורי עבדים שוים למולך (ולמביא) וזו א' מן הדרכים ששוו גיטי נשים לשחרורי עבדים. פי' השטרות העולים בטרבאות של עובדי צנכסים אצ"פ שחתמיהן ועובדי צנכסים כשרים חוץ מגיטי נשים ושחרורי עבדים רבי שמעון
אומר כלן כשרים לא והחזרו אלא [בזמן] שנעשו בהרדית פי' כל השטרות שנעשו ע"י ב"ד אומות העולם אצ"פ שחתמיהן החתום כשרים דרינא דמלכותא דינא אצ"פ שנתון המקבל שאל חוץ מגיטי נשים דלאו בני כריתות ניהו הואיל
ולא שייכי בחרות גיטין וקדושין אבל על הרדינים צנכסו בני נח וכן שחרורי עבדים דלכל פסולא כשרים שוי שחרור עבד רבא לגט איהו דגמרי' לא לה משהא:

א) [מוספתא פ"א דפאה],
ב) כ"ב לב. כמותו כו. קדושין
ג. ע"ג. א' לעיל ד'. ד' קדושין
ה. ג. א' לעיל ד'. ו' לעיל ה.
ו. לעיל ג. ז. א' לעיל ה.
ח. לעיל ג. י. א' לעיל ה.
ט. לעיל ג. י"א. ט' א' לעיל ה.
י. לעיל ג. י"ב. א' לעיל ה.
יא. לעיל ג. י"ג. א' לעיל ה.
יב. לעיל ג. י"ד. א' לעיל ה.
יג. לעיל ג. י"ה. א' לעיל ה.
יד. לעיל ג. י"ו. א' לעיל ה.
טו. ג' מ"י ע"ו. ע"י מהרש"א,
אמר ליה].

תורה אור השלם

1. שפתיים ישק משיב
דברים נבוחים:
משל כד כו

מוסף רש"י

לעולם הוא בן חורין.
אם שיר קרקע כל שהוא
דשייר קרקע ולא עבד
דש"מ ב"ב קמ"ח) ור"ש
סבר פלגינן. הוילא הוסיף
קרקע צבירא. קרקעות הוה
דלא קנה אכל הוא עצמו
לילכא לפסוקי צבירא קנה
(קמ"ח ט"ב). עד שיאמר
כי חוץ מאחד מריבוא
עבד שיהיה השיר ששייר
סתם. ואמר כל נכסי
מנויים לפלוני עבדי חוץ
מאחד מריבוא שפ"ה. סוף
אחד מריבוא אעבד קאי
ואינו משחרר ודקן כבוד
מכח לעבדו קן ומי"ל ה"ל
קנה נלוס (צ"ב ט"ח) דמין
דלא פירש שירא. אמרין
היינו חזיה דשייריה. ולדיעה
לא משכיב ליה אלא אחד
לקמ"ח ט"ב). חזר בכל
בחותמו. ינאו המימים
המהמה ואלו (לעיל ד').
וזו אמרן הרבנים.
שמהי גט או שחרור ממדינת
הים לך שיאמר צפני
נכתב ופני נחתם (קדוש)
ג. חוץ מחרש שומה
וקמן. דלא בני דעה ניחא
ואין יעילן לעשות שליח
לגרשה כדאמרין קדושין
(מג). דאין קנה נעשה שליח.
והוא הדין לכת' (לעיל ד').
ובל גט שיש עליו עד
כותי פסול. דמשיי אעדות
שקל (קמ"ו א').

מוסף תוספות

א. חוץ מקרקע פלוני
דהשתא קנה עצמו ושאר
נכסים חוץ מן השיר. מוס'
הלא"ש. ב. ששייר. מוס'
הלא"ש. ג. אלמא חצי
הכחוש מיהא נוטל, ודאל
שלא יתן לו כלה. הא רבא
לא קרעיה. ולא שנו משיר
מוכר או נוהן, ועוד,
דבמבתא משא אשכחן כתיב
דקנה וכו'. דלא"ש. ד. דהא
דאשמועינן לר"ש פלגינן
דיבורא הינוי מוס' הלא"ש.
ה. וכיון דאין לו אלא מה
שלא יתן לו כלה. ודא"ש.
ו. דאשמועינן לר"ש פלגינן
דנחת לשיורא לא שייך למימר
לא יצא בן חורין אלא היכא
דלאו כרות גיטא הוא
מדיירי אותה העיר ואתה
שדה שירי נמי העבד, אבל
נכסי דקאמר קאי
נכסים, אבל אם אין לו אלא
אותה העיר ואתה שדה עבד
לא מצו אלא קאמר ר"מ לא יצא
לחירות, אלא לאו משום דקא'
סבר לא פלגינן דיבורא. מוס'
הלא"ש. ז. א"א מה. מוס'
הלא"ש. ח. [ד]כבר קדמו
הירושין. מוס' הלא"ש.
ט. ומ"מ בנכסים חזרו כמו
בכל מתנת שכיב מרע. מוס'
הלא"ש. י. וא"א לו

השוחחור לאחר מיתה. מוס' הלא"ש. יא. דבתר דעתו אוליך, א"כ. מוס' הלא"ש. יב. כשאר מתנת שכיב מרע. מוס' הלא"ש.
יג. ורבנן אמרי דגבי דיצא עליו שם בן חורין כבר קדשו והשם חזרו בו. שטות קדמונים. ומ"מ שפיר דייק מהכא
דפלגינן דיבורא (ד) כיון דכתב בשטר כל נכסיו והוא משתחרר אצ"פ שאינו זוכה בנכסים. מוס' הלא"ש. יד. כעני שני עדים. נמינן.
טו. שמאחר שהנזכר בידו אצ"פ שאינו מקיים. מאלי. יז. דלמא לא פסול הוא, דהא צריך קיום מדבריהם. שטות קדמונים. יח. דלמא
גט כשר הוא וי"ל בן חורין. שטות קדמונים. ומתוך כך תקנו שהיא השליח נאמן ולא היא האדון יכול לערער וישא בת חורין. מאלי.
יח. ובשחרורי עבדים משום דאיתקש לגיטי נשים הוא, והדשו אותם חכמים לכל דיניהן. נשפ"א. יט. [ונכתיב] איתקש ופלגינן.

